

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**79 МІЖНАРОДНА НАУКОВА
КОНФЕРЕНЦІЯ
МОЛОДИХ УЧЕНИХ,
АСПІРАНТІВ І СТУДЕНТІВ**

**«НАУКОВІ ЗДОБУТКИ МОЛОДІ —
ВИРШЕННЮ ПРОБЛЕМ ХАРЧУВАННЯ
ЛЮДСТВА У ХХІ СТОЛІТТІ»**

ЧАСТИНА 3

15 – 16 квітня 2013 р.

Київ НУХТ 2013

37. ГЕНДЕРНА ПЕДАГОГІКА У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

І.В. Нікітіна

Національний університет харчових технологій

Модернізація вищої освіти України вимагає професійної компетентності викладачів вищих навчальних закладів із гендерної педагогіки. Врахування гендерних особливостей розвитку особистості під час професійної підготовки студентів сприяє підвищенню їхньої успішності та забезпечує необхідну якість потенціалу конкурентності для сучасного ринку праці.

Гендерна педагогіка для майбутніх фахівців створює повноцінні умови для розвитку професійної мотивації, що підвищує якість їхньої підготовки з позиції перспективи розширення ринку праці та виконання міжнародних зобов'язань України.

Гендерна педагогіка вищої школи передбачає індивідуальний підхід, в основі якого лежить урахування специфіки впливу на розвиток студентів-хлопців і студенток факторів навчально-виховного процесу (змісту навчання, методів і форм організації навчально-виховного процесу, стилю педагогічного спілкування, впливу особистості викладача тощо). Обов'язковими умовами його реалізації є орієнтація на нейтралізацію та пом'якшення розбіжностей між статями; виховання в дусі вільного вибору гендерної ідентичності; відсутність спрямованості

на соціальні стандарти й межі гендерних ролей; спонукання до діяльності, що відповідає здібностям та інтересам особистості студента; обґрунтування неможливості роздільного навчання; тенденція до розмивання в суспільстві культурно-сформованих гендерних стереотипів [див.: 2].

Як показує статистика, сьогодні зросла кількість студенток-дівчат у технічних і технологічних університетах України.

Викладачі повинні враховувати, на мій погляд, гендерні особливості розвитку особистості у студентському віці. Зокрема, вчені виділяють гендерні особливості мотиваційної сфери. Мотивація студенток більш зовнішньо організована. Дівчині наживе усвідомлення того, що вона діє відповідно до вимог викладача (мотив уникнення невдач) [див.: 1]. Мотивація студентів чоловіків більш внутрішньо організована, її джерелом є розуміння особистісної значущості того, що потрібно зробити (мотив успіху професійній діяльності). У дівчат переважають мотиви обов'язку та відповідальності, у чоловіків — мотиви високого рівня домагань і конкуренції [див.: 4]. Потрібно виділити деякі особливості розвитку пізнавального потенціалу студентів. За швидкістю сприйняття інформації жінки випереджають чоловіків. Студентки також читають швидше та з більшою точністю у деталях переказують прочитане і мають більший обсяг запам'ятовування знань. Студенти чоловіки швидше і точніше роблять висновки, узагальнення, перш за все, звертають увагу на сутність проблеми та зміст знань цілісно. Жінка більш спостережлива, однак, у ситуації стресу «втрачає голову», губиться. У чоловіків у ситуації небезпеки, навпаки, пильність загострюється. Спостереження психологів свідчать, що чоловіки у професійній діяльності частіше проявляють вольові реакції на події, енергійність, зовнішню агресивність, нетерпіння і напористість. Чоловіки мають здатність протистояти грубому напору. Вказані якості більш характерні для холеричного темпераменту, який значно частіше притаманний чоловікам юристам. Разом з тим, чоловіча рішучість і схильність до ризику у роботі колективу добре доповнюються жіночою обережністю, чоловіча різкість — жіночою м'якістю. Нервова система жінок менш стійка, ніж у чоловіків. Жінка швидше переходить від одного емоційного стану до іншого, її схильність до миттєвого психічного перевтілення значно переважає чоловічу здатність. Це призводить до того, що жінки краще пристосовуються до обставин, змін і реформ.

Хочу звернути увагу на гендерні особливості взаємин у колективі: чоловікам набагато легше співіснувати у чоловічих колективах, ніж жінкам у жіночих. Це потрібно враховувати при призначенні фахівця на керівну посаду [див.: 3].

Якщо колектив складається переважно з осіб однієї статі, то соціопсихологічний клімат буває краще, якщо керівник іншої статі.

Окрім того, жінки більш об'єктивні до чоловіків, ніж до жінок. Чоловіки також віддають перевагу позиції та оцінці, яку висловлює чоловік. Жінка, знаючи суб'єктивність жіночої оцінки, теж схильється до чоловічого рішення. Це значною мірою пов'язано із особливостями самооцінки жінок і чоловіків. Самооцінка жінки у професійній діяльності часто занижена, а у чоловіка — завищена. Чоловіки більш впевнені та задоволені собою на роботі. Це викликано існуючими гендерними стереотипами виховання жінок і чоловіків.

ЛІТЕРАТУРА

1. Нікітіна І.В. Суб'єктне самовизначення молодшої людини в період повноліття: Монографія. — К.: КНТ, 2008. — 192с.

-
1. Нікітіна І.В. Гендерний підхід у системі вищої освіти як необхідна умова якісної підготовки фахівців / І.В. Нікітіна // Проблеми модернізації та систематизації законодавства про освіту України. Тези доповідей науково-практичної конференції. 27 – 28 грудня 2010 року. — К.: Нора-Друк, 2010. — С. 132 – 133.
2. Гендерний розвиток у суспільстві / За ред. К. М. Левківського. — К.: Форт, 2004. — 127 с.
3. Климов Е.А. Психология профессионального самоопределения: Учебное пособие для студентов вузов. — Ростов-на-Дону: Феникс, 2006. — 512 с.